

Návrh na zriadenie Fondu pre podporu aktivít detí a mládeže a práce s nimi

autor:

- Michal Považan
- kolektív expertov RmS

názov výstupu: **Návrh na zriadenie Fondu pre podporu aktivít detí a mládeže a práce s nimi**

zadávateľ: Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti,

národný projekt: PODPORA PARTNERSTVA A DIALÓGU V OBLASTI, PARTICIPATÍVNEJ TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK

ITMS kód projektu: 314011M298

operačný program: OP Efektívna verejná správa

zdroj financovania: Európsky sociálny fond

obdobie vyhotovenia/spracovania: 2019

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.

Opis Národného projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík

Pilotná schéma participatívnej tvorby verejných politík

Pilotná schéma participatívnej tvorby verejných politík predstavuje praktickú časť projektu. Zastrešuje dvanásť pilotných projektov, ktoré testujú rôzne participačné scenáre a nástroje zapojenia verejnosti do tvorby verejných politík na 4 úrovniach (národná, regionálna, mikroregionálna, lokálna). Zameranie verejných politík predstavuje témy ako sociálna inklúzia, otvorené dáta, udržateľná mobilita, deti a mládež, medziobecná spolupráca, využívanie verejných priestorov, odpadové hospodárstvo, environmentálna výchova a vzdelávanie. Projekty boli do pilotnej schémy vybrané na základe samostatnej výzvy k predkladaniu projektov ÚSV ROS, realizovanej v Novembri 2015. Na základe dvanástich memoránd o spolupráci medzi ÚSV ROS, konkrétnym subjektom verejnej správy (VS) a vybranou mimovládnu organizáciou, ktorá vznik projektu iniciovala, vznikne dvanásť verejných politík, pripravených na zavedenie do praxe. Pilotná schéma je súčasne cenným zdrojom dát pre analytickú činnosť, ktorá predstavuje druhú časť projektu.

Analyticko-metodicko-legislatívna podpora zavádzania participatívnej tvorby verejných politík do praxe

Analyticko-metodicko-legislatívna podpora zavádzania participatívnej tvorby verejných politík do praxe predstavuje teoretickú časť projektu, ktorá je zameraná na analytickú, metodickú, legislatívnu činnosť. Na základe analytickej, metodickej a legislatívnej činnosti bude priebežne budovaná verejne elektronicky dostupná znalostná databáza. Výsledkom bude *Analýza stavu a možností participácie v SR*, ako aj návrhy na legislatívne zmeny, zvyšujúce účasť verejnosti v procese prípravy, tvorby, implementácie, monitoringu a revízie verejných politík.

Budovanie kapacít v prostredí VS predstavuje samostatný blok činností. Jeho cieľom je identifikovať príčiny nedostatočnej aplikácie inovatívnych a participatívnych metód v praxi verejnej správy. Bude navrhnutý profil absolventa, architektúra a sylaby špecializovaného vzdelávacieho programu, ako aj metodiky pre nový vzdelávací program s názvom "Participatívna tvorba politík v prostredí verejnej správy". Súčasťou je pilotné testovanie programu vzdelávania na 3 skupinách účastníkov z prostredia VS (štátna správa, regionálna územná samospráva, regionálne združenia miest a obcí, miestna územná samospráva).

Rada mládeže Slovenska a pilotná schéma participatívnej tvorby verejných politík

Rada mládeže Slovenska sa v lete 2017 pripojila do realizácie pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík, ktorá je jedným z pilierov národného projektu Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ÚSV ROS) s názvom: Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík. Pilotnú schému tvorí 12 pilotných projektov, testujúcich nové modely zapájania verejnosti do tvorby verejných politík na štyroch úrovniach verejnej správy:

- úroveň miestnej územnej samosprávy,
- úroveň regionálnej územnej samosprávy,
- mikroregionálna úroveň
- národná úroveň (štátna správa).

Pilotný projekt: Participatívna realizácia koncepcie rozvoja práce s mládežou

Cieľom projektu je vytvoriť Akčný plán, ktorý bude obsahovať návrhy riešení problémov týkajúcich sa rozvoja práce s mládežou. Tieto problémy, ale aj želaný stav navrhuje Koncepcia rozvoja práce s mládežou 2015-2021. Bez návrhov riešení založených na analýze potrieb mladých ľudí nie je možné želaný stav dosiahnuť. Akčný plán bude tiež obsahovať návrhy na reformu súčasného financovania práce s mládežou. Počas prípravy dokumentu je nevyhnutné pracovať s o zástupcami verejnej správy, s odborníkmi na prácu s mládežou, organizáciami pracujúcimi v tejto oblasti a najmä so samotnou mládežou. Zámerom je práve v spolupráci s dotknutými skupinami hľadať efektívne riešenia problémov a jasné pravidlá v prípade financovania práce s mládežou..

Aktivity projektu budú pozostávať z analýzy potrieb mladých ľudí. Počas realizácie projektu budeme organizovať verejné stretnutia so širokou verejnosťou, ale aj so zainteresovanými skupinami a mnohé iné aktivity. Všetky aktivity budú uskutočňované v spolupráci s našim hlavným partnerom Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Hlavné výstupy

- ✓ Koncepcie rozvoja práce s mládežou 2015 – 2021 - vytvorenie legislatívneho zámeru zákona o podpore práce s mládežou – novelizácia Zákona o podpore práce s mládežou
- ✓ analýza potrieb mladých ľudí
- ✓ kritériá pre posudzovanie kvality práce s mládežou
- ✓ analýza spôsobov foriem financovania na Slovensku a v iných krajinách EÚ – možnosti a návrhy zmien vo financovaní práce s mládežou SR

Poznámka

Návrh nie je predmetom Opisu projektu, ale vzišiel z realizácie pilotného projektu na základe dynamických riešení na projekte, ktoré reagujú na aktuálne výzvy a problémy v sektore / oblasti (podpora práce s mládežou). Autorstvo je na strane Rady mládeže Slovenska ako spolupracujúcej organizácii na pilotnom projekte, ktorej experti s MVSR/ÚSV ROS spolupracujú na základe DoVP/DoPČ. Návrh vychádza z analytickej činnosti a ponúka návrh a riešenie pre implementáciu Koncepcie, zriadením Fondu mládeže. Návrh bol vytvorený na základe transparentného a verejného participatívneho procesu, do ktorého boli tak stakeholderi v rámci sektora ako aj priamo mladí ľudia z rôznorodého prostredia. Návrh zákona Fondu na podporu aktivít detí a mládeže bol zo strany MŠVVaŠ odmietnutý na ďalšie riešenie v legislatívnom procese, nepredpokladáme jeho predloženie do schvaľovacieho procesu v súčasnosti, avšak takáto politika bola vytvorená a je prístupná pre iné vedenie MŠVVaŠ, ktoré si môže prípadne osvojiť alebo o nej v budúcnosti diskutovať.

Návrh na zriadenie Fondu pre podporu aktivít detí a mládeže a práce s nimi

Zhrnutie na úvod

Systém podpory aktivít detí a mládeže a práce s nimi sa postupne vyvíja už skoro 30 rokov. Od roku 2008 je jeho základom zákon o podpore práce s mládežou č. 282/2008 Z.z. a jednotlivé podporné dotačné programy. Tento systém ako aj objem podpory približne 2 mil. € ročne sa v zásade nemení už 10 rokov. Slovenská spoločnosť a mladí ľudia, ktorí sú jej súčasťou, sa za ten čas významne zmenili, čo pre mládežnícky sektor predstavuje mnohé dôležité výzvy.

Podobne ani samospráva v rámci svojich originálnych kompetencií zatiaľ nevytvorila efektívny systém podpory mimoškolských aktivít detí a mládeže a táto agenda ostáva na okraji jej záujmu a zrejme aj finančných možností ako ukázal prieskum Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR „Samospráva a mládež“ z rokov 2015 a 2018.

Napriek meniacej sa demografickej situácii na Slovensku, sektor mládežníckych organizácií kontinuálne rastie. V roku 2017 sa viac ako 300 000 mladých ľudí zúčastňovalo aktivít mládežníckych organizácií. Ich práca je založená na rovesníckom učení, ktorého základom je vzájomná dôvera a vytváranie komunity založenej na spoločných hodnotách. Prostredníctvom neformálneho vzdelávania mládežníckej organizácie vedú mladých ľudí k zodpovednému občianstvu a plnohodnotnému zapojeniu sa do sveta dospelých.

Deti a mládež čelia rastúcim výzvam: rozpad rodín a teda zmenšenie pocitu bezpečia mladých ľudí v rodinách, nedostatok mimoškolských aktivít, ktoré posilňujú nielen zručnosti, ale aj hodnoty mladých ľudí, frustrácia a s tým spojená radikalizácia apod.

Deti a mládež a ich mimoškolské aktivity doteraz neboli v pozornosti verejných politik napriek viacerým pozitívnym pokusom s efektom na osobnostný a sociálny rozvoj, ako aj prevenciu sociálno-patologických javov u detí a mládeže. Návrh zákona o Fonde na podporu aktivít detí a mládeže a práce s nimi to má ambíciu zmeniť. Zriadenie fondu znamená vytvorenie mechanizmu, ktorý trvalým spôsobom urobí z práce s deťmi a mládežou prioritu vládnej i miestnej politiky, vytvorí nezávislý nástroj pre podporu systematickej práce s deťmi a mládežou. Zároveň prinesie viac finančných prostriedkov do systému práce s mládežou, ktoré sa budú cieľiť a rozdeľovať efektívnym a transparentným spôsobom.

Výzvy mládežníckeho sektora

Slovensko sa mení. Jeho deti a mládež čelia novým životným situáciám, v ktorých potrebujú pomoc zo sveta dospelých.

Jednou z najvýznamnejších výziev je **radikalizácia** slovenskej spoločnosti, osobitne mladých ľudí. Plasticky možno túto hrozbu vidieť aj na výsledkoch ostatných parlamentných volieb, podľa ktorých sa politické preferencie mladších generácií viac orientujú na extrémistické postoje. Napríklad voličov ESNS tvoria podľa exit-pollu agentúry FOCUS z volieb v roku 2016 zo 70 % mladí ľudia vo veku od

18 do 39 rokov. Výsledky rovnakého exit-pollu tiež ukázali, že až **22,7 % všetkých prvovoličov volilo ESNS**. Hoci ESNS bola víťazom medzi prvovoličmi, tesne ju nasledovali strany SaS a Sme rodina.¹ Výskumy voličských preferencií z druhej polovice roka 2018 ukazujú, že podpora ESNS medzi mladými sa stabilizovala na vysokých úrovniach. Je možné očakávať, že táto situácia pretrvá a úspech ESNS medzi prvovoličmi nastane aj v nasledujúcich voľbách.

Ďalšou významnou zmenou je rast dôležitosti internetu v komunikácii a získavaní informácií mladými ľuďmi. Sociálne siete alebo všeobecne internet sú pre mladých ľudí prirodzeným priestorom, kde sa prejavujú a kde aj utvárajú svoju identitu. Internet a jeho rola pri formovaní politických postojov je potvrdená viacerými výskumami.²

Internet dáva mladým veľké príležitosti, ale na druhej strane môže byť aj rizikovým priestorom. S jeho využívaním súvisia aj mnohé novodobé hrozby ako nedostatečné kritické samostatné myslenie, manipulácie a propaganda, ale aj novodobé formy násilia, osobitne kyberšikana. Tieto riziká nedokáže spoločnosť momentálne efektívne zacieliť a to ani prostredníctvom relatívne rigidného systému vzdelávania, ktorý nie je schopný flexibilne reagovať na novo sa vytvárajúce potreby. Navyiac dominancia komunikácie prostredníctvom elektronických médií vytvára nedostatky v sociálnych a komunikačných zručnostiach detí a mládeže.

Podľa nedávneho výskumu až **45 % mladých ľudí uvádza, že politické informácie na sociálnych sieťach sleduje pravidelne a 51% občasne**. Naopak iba 5 % mladých tvrdí, že tento typ informácií na internete vôbec nesleduje. Nadpriemerne sa o spoločenské dianie prostredníctvom internetu zaujímajú mladí podporovatelia strán SaS, KDĽ, Mostu-Híd a Smeru-SD a SNS.³

Na druhej strane skúsenosti z praxe naznačujú, že mládež nekonzumuje čokoľvek, čo sa jej objaví na monitore počítača či displeji smartfónu. Moderné technológie sú významným nástrojom komunikácie. V životoch mladých ľudí plnia dôležitú funkciu pri napĺňaní takých sociálnych potrieb, ako sú potreby prijatia, spolupatričnosti, uznania, úcty, či sebarealizácie. Online priestor sa stáva novým prostriedkom udržiavania a formovania priateľských vzťahov. **Na sociálnych sieťach mladí „fungujú“ často v uzavretých komunitách, kde existuje vysoký stupeň dôvery**. Treba však dodať, že členovia týchto skupín sa obvykle navzájom poznajú zo života mimo internetu. Ako zásadná sa v tomto smere ukazuje opäť kategória priateľských vzťahov zo školy, ako aj z organizovaných i neorganizovaných aktivít mimo školy. Významnú úlohu zohrávajú v tomto smere komunity, ktoré vznikajú prostredníctvom aktivít mládežníckych organizácií, v ktorých sa mládež prirodzene združuje, vytvára priateľské vzťahy, a v atmosfére neformálneho vzdelávania formuje svoje názory a postoje. **Zdravé komunity mladých v offline prostredí sú kľúčom k predchádzaniu radikalizácie na internete**.

Treťou výzvou je rastúca **popularita organizácií s vojenskými prvkami**. Sklon časti mladých ľudí k dobrodružstvu, jeho emocionálnemu prežívaniu a túžbe patriť k väčšiemu celku je dobre zdokumentovaný. Podľa nedávnych výskumov, **60 až 80% chlapcov a 30% dievčat sa hrá s**

¹ Oľga Gyárfášová - Martin Slosiarik: Voľby do NR SR 2016: Čo charakterizovalo voličov. In Working Papers in Sociology 1 / 2016, ISSN 2453-6970, dostupné na

http://www.sociologia.sav.sk/pdf/Working_Papers_in_Sociology_012016.pdf, navštívené 11.9.2018

² Napr. pozri Čavojská, Katarína: Political participation of Youth in V4 Countries. Bratislava: Rada mládeže Slovenska, 2017, s. 42 a nasl.

³ Marián Velšic: Mladí ľudia v kyberpriestore. Šance a riziká pre demokraciu. Bratislava: Inštitút pre verejnú otázku, 2016, s. 2, dostupné na http://www.noveskolstvo.sk/upload/pdf/Mladi_v_kyberpriestore.pdf, navštívené 10.9.2018

agresívnymi hračkami doma. Pod agresívnymi hračkami sa myslia aj hračkárske zbrane. Odborníci sa zhodujú, že **nie je na prospech detí a mládeže a ich zdravého vývoja potláčať tieto sklony.**⁴

Na druhej strane na Slovensku pôsobia organizácie ako napr.: Slovenskí branci, Ľudová mládež, Vzдор Kysuce, Front ľavicovej mládeže, Antifa a iné **organizácie s extrémistickou ideológiou**, ktoré využívajú túto silnú tendenciu detí a mládeže, a v najviac zraniteľnom veku dospievania **ich prostredníctvom takýchto atraktívnych aktivít indoktrinujú myšlienkami nebezpečnými pre Slovenskú republiku a jej ústavné zriadenie.**

Tieto organizácie sa už v súčasnosti ťažko môžu dostať do škôl, a preto využívajú práve čas po skončení školského vyučovania s cieľom prilákať čo najväčšie množstvo detí a mládeže, ktoré prostredníctvom hry a spoločných zážitkov významne ovplyvňujú a ideologicky orientujú k extrémistickým postojom.

Protiváhou takýchto patologických organizácií sú viaceré tradičné **mládežnícke organizácie** (Slovenský skauting, YMCA, Pathfinder, Európsky skauti, a pod.), ktoré ponúkajú podobné aktivity pre mladých. Disponujú silným medzinárodným zázemím a metodikami vyvíjanými po desaťročia. Program, ktorý ponúkajú, vytvára bezpečný priestor pre pestovanie zdravých hodnôt a budovanie pozitívneho vzťahu k vlasti. Tieto organizácie čoraz viac čelia konkurencii zo strany extrémistov, ktorí využívajú frustráciu časti mladých, ich záľubu v dobrodružstve, ale aj to, že tradičné mládežnícke organizácie nemajú dostatočné množstvo finančných zdrojov naplno rozvinúť svoje aktivity pre širšie skupiny mladých ľudí.

Prirodzene, nových výziev je omnoho viac. Uvedené výzvy však považujeme za kľúčové pre celú Slovenskú republiku a minimálne riešiteľné v spolupráci s mládežníckymi organizáciami.

Načrtnuté problémy kladú **vyššie nároky na mládežnícky sektor ako aj na spoluprácu štátu reprezentovaného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a mládežníckych organizácií.**

Systém ako bol vytvorený pred 10 rokmi už nezodpovedá súčasným potrebám. Novelizáciu zákona o podpore práce s mládežou predpokladá na rok 2019 aj Plán legislatívnych úloh vlády SR. Zásadná zmena je potrebná pre odstránenie stagnácie mládežníckeho sektora a naštartovanie procesov, ktoré budú riešiť načrtnuté problémy. **Zásadná zmena sa musí týkať celého systému mládežníckeho sektora a jeho financovania tak, aby boli vytvorené efektívne stabilné nástroje pre riešenie existujúcich i nových problémov.**

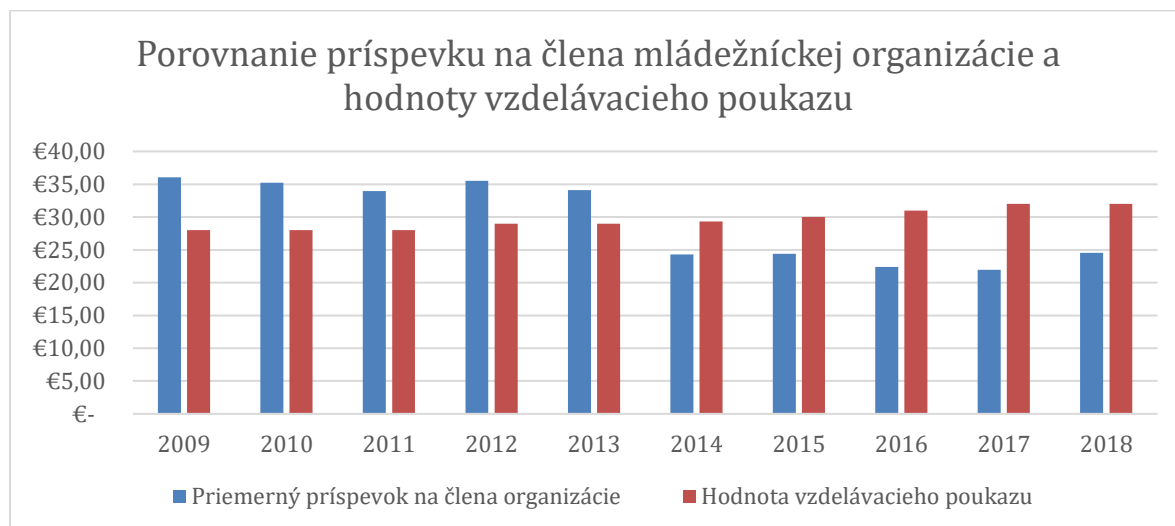
Dôležitou zmenou je **obnovenie rozvoja mládežníckeho sektora po rokoch stagnácie prostredníctvom navýšenia finančných zdrojov zo štátneho rozpočtu.**

Pre ilustráciu súčasného stavu: v najväčšom programe PODPORA pre mladých bolo alokovaných na rok 2018 celkovo 1 712 321€. Keďže mládežnícke organizácie podporené z tohto programu združujú 69 718 mladých ľudí, štátna dotácia predstavuje priemerne 24,56 € na člena. V roku 2009 dostávali mládežnícke organizácie v programe PODPORA 36,06 € na člena, teda **pokles za uplynulých 10**

⁴ Crenshaw, Martha: The Psychology of Terrorism: An Agenda for the 21st Century. In Political Psychology, 21(2), 2000, s. 379–413; Drury, John – Reicher, Stephen: Collective Action and Psychological Change: The Emergence of New Social Identities. In British Journal of Social Psychology, 39(4), 2000, s. 579–604.

rokov je bez zarátania inflácie 32%. Pokiaľ by sme dotáciu rozpočítavali na približne 300 000 mladých ľudí, ktorí využili služby mládežníckych organizácií v roku 2017, výška príspevku by nedosiahla ani 6€ na jedného mladého človeka.

Pre porovnanie, hodnota vzdelávacích poukazov sa pravidelne zvyšuje napriek tomu, že **každoročne sa vracajú približne 3 mil. € do štátneho rozpočtu z dôvodu nevyužitia časti vzdelávacích poukazov.**

Na konci roka 2018 došlo k mimoriadnemu dofinancovaniu programu PODPORA pre mladých na základe rozhodnutia ministerky školstva, vedy, výskumu a športu SR sumou 415 000€, čo bolo vítaným navýšením zdrojov, ale jednorázovým, ktorý sa nepremietol do štátneho rozpočtu na rok 2019.

Situácia s podporou mimoškolských aktivít detí a mládeže na samosprávnej úrovni

Zákonný rámec pre vymedzenie kompetencií samospráv v oblasti práce s mládežou je tvorený predovšetkým dvoma všeobecnými právnymi normami – zákonom č. 339/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákonom č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov – ktoré všeobecne vymedzujú kompetencie samosprávy. V oblasti práce s mládežou však nie sú špecifické. Na tieto právne normy nadväzuje zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou, ktorý pre regionálnu aj lokálnu úroveň samosprávy zakotvuje oblasti podpory práce s mládežou.

Okrem týchto právnych noriem vláda schválila aj *Koncepciu rozvoja práce s mládežou* a *Akčný plán* na implementáciu tejto koncepcie. V Koncepcii sú definované prioritné ciele v oblasti práce s mládežou, avšak neobsahuje konkrétne úlohy pre samosprávu v tejto oblasti. Kritizuje však nesystémový prístup a slabú finančnú podporu regionálnych a miestnych samospráv pre oblasť mládeže.

Financovanie kompetencií samosprávy a nakladanie s finančnými prostriedkami upravujú zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Tieto zákony rámcovo upravujú aj možnosť poskytovania dotácií z rozpočtu samosprávy, ktoré by však malo byť špecificky upravené samostatným všeobecným záväzným nariadením.

V oblasti originálnych kompetencií sú samosprávy viazané platnou legislatívou, vynakladanie prostriedkov z rozpočtu na jednotlivé úlohy je však v praxi len veľmi ťažko vynútiteľné. Samosprávy majú slobodu vo voľbe, ktoré úlohy budú prioritizovať z pohľadu vyčlenenia prostriedkov z rozpočtu. Inak je tomu v oblasti preneseného výkonu štátnej správy, ktorý je financovaný prostredníctvom účelových dotácií zo štátneho rozpočtu. Tieto prostriedky nie je možné využívať na iný účel, než na ktorý boli určené.

Z dostupnej štatistiky je veľmi obtiažne získať presné údaje o financovaní úloh spojených s mládežou za samosprávu. MŠVVaŠ SR realizovalo v rokoch 2015 a 2018 prieskum, ktorého cieľom bolo ukázať ako samosprávy (VÚC a obce) podporujú aktivity pre deti a mládež.

Prieskum z roku 2015 ukázal, že obce a VÚC len v malej miere venujú pozornosť práci s mládežou. Kým na kultúrne podujatia pre deti a mládež bolo vyčlenených a použitých 27 % zo všetkých reportovaných financií (t.j. 616 605 €), na športové aktivity bolo použitých viac ako dvojnásobok tejto sumy – 67 % (t.j. 1 517 718 €). Na vzdelávacie aktivity pre deti a mládež bolo využitých 5 % z reportovaných financií (115 079 €).

Prieskum z roka 2018 ukazuje, že na kultúrne podujatia pre deti a mládež bolo vynaložených 33% zo všetkých reportovaných financií (t. j. 1 154 274 €), zatiaľ čo na športové aktivity bolo vynaložených viac ako 1,5 násobok týchto financií, a to až 54% (t. j. 1 884 738 €). Na vzdelávacie aktivity pre deti a mládež bolo opätovne využité najnižšie percento z vykázaných finančných prostriedkov – 13% (t. j. 443 675 €). Pri podpore vzdelávacích aktivít môžeme oproti roku 2015 pozorovať mierny nárast finančnej podpory.

Výsledky prieskumu jasne ukazujú, že podpora detí a mládeže v ich mimoškolských aktivitách je aj na úrovni samospráv na okraji záujmu a je potrebná výrazná zmena, aby systém verejných politík sa dokázal prispôbiť a čeliť zmenám, ktoré už nastávajú.

Navrhnuté zmeny

Práca s deťmi a mládežou sa vykonáva predovšetkým tam, kde deti a mládež žijú a pôsobia, teda na miestnej úrovni. Z tohto pohľadu hlavnými aktérmi práce s deťmi a mládežou sú obce a mládežnícke organizácie. Mládežnícke organizácie nie je potrebné inštitucionálne definovať v zákone vzhľadom na skutočnosť, že ide už o zafinancované právne entity.

V zákone o podpore práce s mládežou je potrebné modernizovať úlohy obcí, VÚC a ministerstva tak, aby došlo k efektívnejšej podpore aktivít detí a mládeže

1. Postavenie obcí

Miestna úroveň je pre prácu s deťmi a mládežou kľúčová. Obce by mali priamo podporovať prácu s deťmi a mládežou, ktorá má v nich bydlisko alebo navštevuje školu alebo iné zariadenia zriadené obcou pracujúce s deťmi a mládežou. Podpora práce s deťmi a mládežou na miestnej úrovni sa musí odvíjať od mapovania jej potrieb.

Nástroje obce pre podporu práce s mládežou:

- Poskytnutie priestoru pre stretávanie sa mladých ľudí z obecného majetku zdarma alebo za symbolický poplatok;
- Koordinácia aktivít v obci týkajúcich sa mladých ľudí – športové aktivity, voľnočasové aktivity, kultúrne aktivity, vzdelávanie atď. a poskytovateľov pôsobiacich v obci – mimovládne organizácie pôsobiace na ich území a ich činnosť, komunitné centrá a pod.;
- Zriaďovanie poskytovateľov služieb v oblasti práce s mládežou;
- Podpora vytvárania spoločných poskytovateľov viacerými obcami;

- e) Partnerské dohody medzi obcami a mládežníckymi organizáciami o koordinácii práce s mládežou na miestnej úrovni;
- f) Možnosť čerpať prostriedky z Fondu na podporu aktivít detí a mládeže a práce s nimi v samostatnom programe pre obce.

2. Postavenie VÚC

Vyššie územné celky majú obmedzené možnosti práce s mládežou na miestnej úrovni vzhľadom na skutočnosť, že ide o inštitúcie regionálnej samosprávy.

Nástroje VÚC pre podporu práce s mládežou:

- a) Zriaďovanie poskytovateľov služieb práce s mládežou;
- b) Koordinácia aktivít práce s mládežou na území VÚC v spolupráci a po dohode s obcami;
- c) Mapovanie potrieb mládeže a ich analýza pre potreby nastavovania politík formálneho a neformálneho vzdelávania vo VÚC;
- d) Poskytovanie priestorov na prácu s mládežou z majetku VÚC bezodplatne, resp. za symbolický poplatok;

3. Postavenie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR

- Koordinujúci orgán pre prácu s mládežou aj pre Ministerstvo zdravotníctva SR (oblasť zdravia mladých ľudí), Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (pre oblasť zamestnávania, sociálnej práce, prevencie sociálnej patológie až po podporu mladých rodín), Ministerstvo vnútra SR (pre oblasť prevencie proti patologickým javom, extrémizmu) a ďalších ministerských rezortov;
- Výskum potrieb a záujmov mladých ľudí pokiaľ ide o trávenie voľného času, vzdelávanie (formálne a neformálne) a ďalšie oblasti na národnej úrovni;
- Tvorba strategických dokumentov na základe výskumov potrieb mladých ľudí s prihliadnutím na medzisektorové ukotvenie témy;
- Metodická podpora práce s mládežou pre orgány verejnej správy.

4. Postavenie Fondu na podporu aktivít mladých ľudí

Ukladanie nových zákonných povinností samospráve nie je efektívnym riešením na posilnenie jej aktivít vo vzťahu k práci s mládežou. Z pohľadu smerovania väčšieho objemu finančných prostriedkov do tejto oblasti by sa malo prijať riešenie, ktoré by prostriedky určené pre deti a mládež účelovo viazalo. Avšak riešenie tejto kompetencie centralizovane, t.j. zavedenie novej agendy preneseného výkonu štátnej správy v oblasti starostlivosti o mládež nedáva zmysel.

Riešením je zriadenie mimorozpočtového fondu. To dáva zmysel vtedy, ak treba preferenčne rozvíjať nejaké odvetvie, ktoré je oproti iným v rozpočtovom procese znevýhodnené, nie je pri rozhodovaní o alokácii zdrojov prioritou. Z mimorozpočtového fondu by mali byť prostriedky pridelované na základe dopytových schém, t.j. vypíšu sa podmienky súťaže o peniaze z fondu a žiadatelia sa o ne uchádzajú v súťaži. Na základe obdobných princípov boli zriadené mimorozpočtové fondy napr. v oblasti životného prostredia a kultúry.

Pre oblasť práce s deťmi a mládežou je po zohľadnení vyššie uvedených predpokladov najlepším riešením zvýšenia finančnej podpory práve vznik mimorozpočtového fondu.

Inšpiráciou pre vznik fondu môžu byť fondy zriadené na podporu umenia alebo návrh pracovnej skupiny venujúcej sa novelizácii zákona o športe.

Spôsobom, ako rezervovať vopred definovaný objem finančných prostriedkov z verejných zdrojov na nejaký špecifický účel alebo pre špecifický sektor, je vytvorenie mimorozpočtového fondu. Ten má spravidla zákonom definovaný zdroj príjmov, ako aj účel vynaloženia v ňom naakumulovaných prostriedkov na podporu vopred definovaného účelu alebo sektora.

Zriadením mimorozpočtového fondu sa vyníma časť verejných zdrojov spod každoročného rozhodovania o rozdelení prostriedkov prostredníctvom štátneho rozpočtu. Toto dáva špecificky definovanému účelu alebo sektoru, na ktorý bol mimorozpočtový fond zriadený, výhodu oproti ostatným účelom alebo sektorom. Tie musia totiž o verejné zdroje súťažiť s ostatnými sektormi v rámci štandardných pravidiel rozpočtového procesu.

V ostatnom čase vznikli viaceré mimorozpočtové fondy a ich počet dnes dosahuje 7. Ide o Štátny fond rozvoja bývania, Environmentálny fond, Národný jadrový fond, Audiovizuálny fond, Fond na podporu umenia, Fond na podporu kultúry národnostných menšín a Fond na podporu vzdelávania .

Cieľom je nezávislý, štátom financovaný fond podporujúci aktivity detí a mládeže v jej najrôznejších podobách s cieľmi:

- Vytvorenie rôznorodých programov financovania s cieľom podpory rozmanitých aktivít mladých ľudí;
- Inštitucionálna finančná podpora mládežníckych organizácií a ďalších aktérov systematicky pracujúcich s mládežou;
- Grantová podpora najrôznejších aktérov pracujúcich s mládežou od obcí až po jednotlivcov a neformálne zoskupenia;
- Podpora inovatívnych prístupov k práci s mládežou v osobitných programoch;
- Oprávnenou osobou pre podanie projektu bude akákoľvek fyzická alebo právnická osoba pôsobiaca v SR spĺňajúca podmienky grantového programu;
- Príklady možných programov: podpora neformálneho vzdelávania, krúžkovej činnosti na školách, projekty obcí podporujúce prácu s mládežou, financovanie priestorov pre stretávanie mládeže v obciach a iné.

Návrh na vytvorenie Fondu na podporu aktivít detí a mládeže a podporu systematickej mimoškolskej práce s nimi

Čl. I.

§ 1 Fond na podporu aktivít detí a mládeže a podporu systematickej mimoškolskej práce s nimi

(1) Zriaďuje sa Fond na podporu aktivít detí a mládeže a podporu systematickej mimoškolskej práce s nimi (ďalej len „fond“) ako verejnoprávna inštitúcia na podporu

- a) komplexného rozvoja detí a mládeže, ich vedomostí, zručností, kompetencií, hodnôt a postojov v duchu demokracie a prirodzených ľudských práv;
- b) mládežníckych organizácií ako členských organizácií združujúcich mladých ľudí a organizácií poskytujúcich služby mladým ľuďom s cieľom podľa §1 ods. 1 písm. a;
- c) mládežníckych iniciatív s cieľom podľa §1 ods. 1 písm. a;
- d) systematickej mimoškolskej práce s deťmi a mládežou s cieľom podľa §1 ods. 1 písm. a;
- e) výskum detí a mládeže s cieľom podľa §1 ods. 1 písm. a.;
- f) zastupovania záujmov mládežníckych organizácií a organizácií poskytujúcich služby mladým na regionálnej a národnej úrovni a obhajoba záujmov mladých ľudí s cieľom podľa § 1 ods. 1 písm. a.

(2) Fond je právnická osoba.

§ 2 Činnosť fondu

Fond vykonáva tieto činnosti:

- a) poskytuje finančné prostriedky zo svojho rozpočtu na podporu aktivít s cieľom podľa §1 ods. 1;
- b) vytvára dotačné programy a konkrétne podmienky poskytovania finančných prostriedkov zo svojho rozpočtu na podporu aktivít s cieľom podľa §1 ods. 1;
- c) utvára materiálne podmienky na rozvoj detí a mládeže v Slovenskej republike poskytovaním finančných prostriedkov na uskutočnenie aktivít prispievajúcich ku komplexnému rozvoju detí a mládeže, ich vedomostí, zručností, kompetencií, hodnôt a postojov v duchu demokracie a prirodzených ľudských práv;
- d) uskutočňuje monitorovaciu činnosť podporených projektov;
- e) vedie evidenciu žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov (ďalej len "žiadosť"), žiadateľov o poskytnutie finančných prostriedkov (ďalej len "žiadateľ") a prijímateľov finančných prostriedkov;
- f) spolupracuje s orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, verejnoprávnymi inštitúciami a inými osobami v záujme utvárania priaznivých podmienok na rozvoj mládeže v Slovenskej republike;
- g) spolupracuje s medzinárodnými organizáciami a zahraničnými inštitúciami pôsobiacimi v oblasti mládeže;
- h) uskutočňuje výskumnú činnosť najmä so zameraním na podporné systémy v oblasti práce s deťmi a mládežou, participáciu mládeže, postojov a hodnôt detí a mládeže, utvára a využíva informačné databázy o aktivitách detí a mládeže a v práci s deťmi a mládežou;

- i) kontroluje plnenie zmluvných záväzkov a vymáha pohľadávky zo zmluvných záväzkov zo zmlúv uzatvorených s prijímateľmi finančných prostriedkov.

§ 3 Orgány fondu

Orgánmi fondu sú

- a) správna rada
- b) dozorná rada
- c) predseda správnej rady

§ 4 Správna rada

- (1) Správna rada je najvyšším orgánom fondu a riadi jeho činnosť. Správna rada rozhoduje o všetkých záležitostiach fondu, ak nie sú zverené do pôsobnosti iného orgánu fondu.
- (2) Správna rada je štatutárnym orgánom fondu, riadi jeho činnosť a koná v jeho mene. Správna rada rozhoduje o všetkých záležitostiach fondu, ak nie sú zverené do pôsobnosti iného orgánu fondu. V mene fondu je oprávnený konať samostatne predseda správnej rady alebo v čase jeho neprítomnosti ním poverení člen správnej rady.
- (3) Správna rada
  - a) schvaľuje zásady, spôsob a kritériá hodnotenia žiadostí;
  - b) schvaľuje tvorbu jednotlivých programov a zásady poskytovania finančných prostriedkov v nich;
  - c) schvaľuje štatút fondu;
  - d) schvaľuje organizačný poriadok fondu, rokovací poriadok správnej rady, rokovací poriadok odborných komisií a ďalšie vnútorné predpisy fondu, ktorých schvaľovanie nie je podľa tohto zákona zverené do kompetencie iných orgánov fondu;
  - e) schvaľuje na návrh predsedu správnej rady a na základe stanoviska dozornej rady výročnú správu fondu a účtovnú závierku fondu overenú audítorm, § 19 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov;
  - f) schvaľuje na návrh predsedu správnej rady a na základe stanoviska dozornej rady rozpočet fondu na príslušné rozpočtové obdobie a zmeny rozpočtu fondu počas príslušného rozpočtového obdobia;
  - g) schvaľuje v nadväznosti na strategické zámery a dlhodobé koncepcie rozvoja detí a mládeže v Slovenskej republike krátkodobé a strednodobé ciele fondu, zásady a priority podpornej činnosti fondu a priebežne vyhodnocuje ich plnenie;
  - h) rozhoduje o nakladaní s majetkom fondu podľa osobitného predpisu;⁵
  - i) rozhoduje o odpísaní pohľadávok fondu alebo o trvalom upustení od vymáhania pohľadávok fondu,⁶
  - j) rozhoduje o návrhoch a vyjadruje sa k stanoviskám dozornej rady;
  - k) rozhoduje o všetkých ostatných otázkach, ktoré nepatria do pôsobnosti ostatných orgánov fondu;

⁵ Zákon č. 176/2004 Z. z. o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 259/1993 Z. z. o Slovenskej lesníckej komore v znení zákona č. 464/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁶ Zákon č. 176/2004 Z. z. o nakladaní s majetkom verejno-právnych inštitúcií a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 259/1993 Z. z. o Slovenskej lesníckej komore v znení zákona č. 464/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- l) vymenúva a odvoláva členov odborných komisií;
- m) volí predsedu správnej rady fondu.

§ 5 Zloženie správnej rady a členstvo v správnej rade

Verzia 1

(1) Správna rada má 9 členov. Vláda Slovenskej republiky (ďalej len “vláda”) vymenúva deviatich členov predložených ministrom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Slovenskej republiky (ďalej len “minister”), pričom štyroch členov správnej rady navrhuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len “ministerstvo”), troch členov správnej rady navrhuje Rada mládeže Slovenska, jedného člena navrhuje Združenie miest a obcí Slovenska a jedného člena navrhuje Združenie samosprávnych krajov SK 8.

Verzia 2

(1) Správna rada má 9 členov. Vláda Slovenskej republiky (ďalej len “vláda”) vymenúva deviatich členov predložených ministrom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Slovenskej republiky (ďalej len “minister”), pričom štyroch členov správnej rady navrhuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len “ministerstvo”), troch členov správnej rady navrhuje Rada mládeže Slovenska, jedného člena navrhuje Združenie miest a obcí Slovenska a jedného člena navrhuje Študentská rada vysokých škôl.

Verzia 3

(1) Správna rada má 11 členov. Vláda Slovenskej republiky (ďalej len “vláda”) vymenúva desiatich členov predložených ministrom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Slovenskej republiky (ďalej len “minister”), pričom štyroch členov správnej rady navrhuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len “ministerstvo”), dvoch členov správnej rady navrhuje Rada mládeže Slovenska, jedného člena navrhuje Združenie miest a obcí Slovenska, jedného člena navrhuje Združenie samosprávnych krajov SK 8, jedného člena navrhuje Konferencia biskupov Slovenska, jedného člena navrhuje Ekumenická rada cirkví a jedného člena navrhuje Študentská rada vysokých škôl.

Verzia 4

(1) Správna rada má 9 členov. Vláda Slovenskej republiky (ďalej len “vláda”) vymenúva deviatich členov predložených ministrom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Slovenskej republiky (ďalej len “minister”), pričom štyroch členov správnej rady navrhuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len “ministerstvo”), troch členov správnej rady navrhuje Rada mládeže Slovenska, jedného člena navrhuje Združenie miest a obcí Slovenska a jedného člena navrhuje Únia miest Slovenska.

(2) Za člena správnej rady možno vymenovať fyzickú osobu, ktorá je občanom Slovenskej republiky,

- a) má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- b) je bezúhonná; za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin,
- c) má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a
- d) má najmenej trojročnú prax v oblasti aktivít pre deti a mládež.

(3) K návrhu na vymenovanie člena správnej rady sa prikladá jeho

- a) výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace,
- b) doklad o najvyššom dosiahnutom vzdelaní,
- c) štruktúrovaný životopis,
- d) písomný súhlas s navrhnutím za člena správnej rady,
- e) čestné vyhlásenie, že nevykonáva funkciu podľa odsekov 5 a 6 alebo činnosť podľa osobitného predpisu⁷ alebo predloží čestné vyhlásenie, že túto činnosť prestane vykonávať do 30 dní od zvolenia.

(4) Ak osoby oprávnené podávať návrh podľa odseku 1 nepredložia návrhy na vymenovanie členov správnej rady v potrebnom počte, vymenuje vláda členov správnej rady aj bez návrhu.

(5) Funkcia člena správnej rady je nezlučiteľná s funkciou

- a) prezidenta Slovenskej republiky,
- b) poslanca Národnej rady Slovenskej republiky,
- c) člena vlády Slovenskej republiky,
- d) štátneho tajomníka,
- e) generálneho tajomníka služobného úradu,
- f) predsedu iného ústredného orgánu štátnej správy a jeho zástupcu,
- g) predsedu a podpredsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky,
- h) predsedu samosprávneho kraja,
- i) primátora a starostu,
- j) prokurátora,
- k) sudcu,
- l) člena dozornej rady fondu.

(6) Člen správnej rady nesmie vykonávať funkciu v orgánoch politickej strany alebo politického hnutia, vystupovať v ich mene alebo pôsobiť v ich prospech.

(7) Člen správnej rady je povinný bezodkladne písomne oznámiť predsedovi správnej rady a ministrovi každú zmenu skutočností podľa odsekov 5 a 6.

(8) Člen správnej rady je povinný pri výkone svojej funkcie konať nestranne a zdržať sa konania, ktorým by došlo k uprednostneniu osobného záujmu pred verejným záujmom.

(9) Členstvo v správnej rade je nezastupiteľné.

(10) Členovi správnej rady patrí za výkon funkcie mesačná odmena najviac vo výške priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistennej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok.

(11) Členovia správnej rady majú právo na cestovné náhrady podľa osobitného predpisu.⁸

§ 6 Funkčné obdobie člena správnej rady

⁷ práca vo verejnom záujme na základe zákona č. 552/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov

⁸ Zákon č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov

- (1) Funkčné obdobie člena správnej rady je päť rokov.
- (2) Funkčné obdobie člena správnej rady sa začína dňom, ktorý nasleduje po zániku mandátu člena správnej rady, na ktorého miesto bol vymenovaný, najskôr však dňom jeho vymenovania.
- (3) Ak sa členstvo v správnej rade skončí pred uplynutím funkčného obdobia z dôvodov podľa odseku 4 písm. b) až f), nový člen rady je vymenovaný na zvyšok funkčného obdobia toho člena rady, ktorého vo funkciu nahradil.
- (4) Členstvo v správnej rade sa skončí
  - a) uplynutím funkčného obdobia,
  - b) vzdaním sa funkcie; výkon funkcie sa skončí dňom doručenia oznámenia o vzdaní sa funkcie vláde Slovenskej republiky, ak v oznámení nie je uvedený neskorší deň vzdania sa funkcie,
  - c) odvolaním z funkcie; členstvo zaniká dňom určeným v odvolaní z funkcie člena správnej rady,
  - d) smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho,
  - e) stratou bezúhonnosti; ak bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin
  - f) pozbavením spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony.
- (5) Vláda Slovenskej republiky odvolá člena správnej rady, ak závažným spôsobom porušil štatút fondu a svojim konaním spôsobil škodu alebo vykonáva funkciu alebo činnosť nezlučiteľnú s funkciou člena správnej rady podľa § 5 ods. 5 a 6.
- (6) Vláda Slovenskej republiky môže člena správnej rady odvolať, ak sa nezúčastnil na dvoch po sebe nasledujúcich zasadnutiach správnej rady na základe návrhu predsedu správnej rady.

§ 7 Rokovanie správnej rady

- (1) Správna rada je schopná uznášať sa, ak je na rokovaní prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov správnej rady.
- (2) Na prijatie uznesenia správnej rady je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných členov správnej rady.
- (3) Podrobnosti o rokovaní a rozhodovaní správnej rady upravuje rokovací poriadok, ktorý schvaľuje správna rada.
- (4) Rokovanie správnej rady zvoláva predseda správnej rady najmenej raz za kalendárny mesiac. Predseda správnej rady je povinný zvolať rokovanie správnej rady vždy, keď o to požiadajú najmenej traja členovia správnej rady alebo dozorná rada. Rokovanie správnej rady riadi predseda správnej rady a v čase jeho neprítomnosti ním poverený člen správnej rady.
- (5) Rokovania rady sú neverejné. Z každého rokovania správnej rady sa vyhotovuje zápis. Zápis z rokovania správnej rady sa zverejňuje do 10 dní od skončenia rokovania správnej rady na webovom sídle fondu.

§ 8 Dozorná rada

Dozorná rada ako kontrolný orgán fondu

- a) dohliada na dodržiavanie povinností fondu podľa tohto zákona, iných všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných predpisov fondu,
- b) vykonáva kontrolu riadneho a účelného hospodárenia fondu, účelného rozdeľovania zdrojov fondu, použitia finančných prostriedkov a nakladania s majetkom fondu,
- c) vyjadruje stanovisko k návrhu rozpočtu, k účtovnej závierke a k výročnej správe fondu; tieto stanoviská predkladá správnej rade,
- d) vyjadruje stanovisko k nakladaniu s majetkom fondu pred rozhodnutím správnej rady,
- e) vyjadruje stanovisko k návrhom na odpísanie pohľadávok fondu alebo na odpustenie dlhu pred rozhodnutím správnej rady,
- f) oboznamuje správnu radu s výsledkami svojej činnosti a so svojimi zisteniami,
- g) podáva správnej rade návrhy na odstránenie zistených nedostatkov,
- h) volí predsedu dozornej rady na funkčné obdobie šesť rokov,
- i) schvaľuje rokovací poriadok dozornej rady.

(2) Členovia dozornej rady sú oprávnení nahliadať do všetkých účtovných, ekonomických, finančných a iných dokladov súvisiacich s hospodárením a nakladaním s majetkom fondu. Predseda správnej rady je povinný poskytnúť takéto doklady členom dozornej rady bezodkladne.

(3) Predseda dozornej rady je oprávnený zúčastniť sa na zasadnutiach správnej rady a na zasadnutiach odborných komisií, bez práva hlasovať.

§ 9 Zloženie dozornej rady a členstvo v dozornej rade

(1) Dozorná rada má troch členov. Členov dozornej rady vymenúva a odvoláva minister. Minister vymenúva a odvoláva jedného člena dozornej rady na návrh Rady mládeže Slovenska.

(2) Za člena dozornej rady možno vymenovať fyzickú osobu, ktorá:

- a) má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- b) je bezúhonná,
- c) má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore ekonómia, manažment alebo právo,
- d) má najmenej trojročnú prax v oblasti aktivít pre deti a mládež.

(3) Na nezlučiteľnosť funkcie člena dozornej rady sa vzťahujú ustanovenia § 5 ods. 5 a 6. Funkcia člena dozornej rady je nezlučiteľná aj s členstvom v správnej rade fondu a odbornej komisii.

(4) Člen dozornej rady je povinný bezodkladne písomne oznámiť každú zmenu skutočností podľa § 5 ods. 5 a 6 ministrom.

(5) Člen dozornej rady je povinný pri výkone svojej funkcie konať nestranné a zdržať sa konania, ktorým by došlo k uprednostňovaniu osobného záujmu pred verejným záujmom.

(6) Členstvo v dozornej rade je nezastupiteľné.

(7) Členovi dozornej rady patrí za výkon funkcie mesačná odmena najviac vo výške jednej polovice priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok.

(8) Členovia dozornej rady majú právo na cestovné náhrady podľa osobitného predpisu.⁹

§ 10 Funkčné obdobie člena dozornej rady

(1) Funkčné obdobie člena dozornej rady je šesť rokov .

(2) Funkčné obdobie člena dozornej rady sa začína dňom, ktorý nasleduje po zániku mandátu člena dozornej rady, na ktorého miesto bol vymenovaný, najskôr však dňom jeho vymenovania.

§ 11 Skončenie členstva v dozornej rade

(1) Členstvo v dozornej rade sa skončí

- uplynutím funkčného obdobia,
- vzdaním sa funkcie; členstvo zaniká dňom doručenia oznámenia o vzdaní sa funkcie ministromi , ak v oznámení nie je uvedený neskorší deň vzdania sa funkcie,
- odvolaním z funkcie; členstvo zaniká dňom určeným v odvolaní z funkcie člena dozornej rady,
- smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho,
- stratou bezúhonnosti; ak bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin,
- pozbavením spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony.

(2) Minister odvolá člena dozornej rady, ak

- závažným spôsobom porušil štatút fondu a svojim konaním spôsobil škodu,
- vykonáva funkciu alebo činnosť nezlučiteľnú s funkciou člena dozornej rady podľa § 9 ods. 3.

(3) Minister môže člena dozornej rady odvolať, ak sa nezúčastnil na dvoch po sebe nasledujúcich zasadnutiach dozornej rady.

§ 12 Predseda správnej rady

Predseda správnej rady je štatutárnym orgánom fondu a výkonným orgánom fondu. Predsedu správnej rady v čase jeho neprítomnosti zastupuje v rozsahu jeho práv a povinností ním poverený zástupca.

(2) Predseda správnej rady

- riadi činnosť fondu,
- zabezpečuje organizačnú a administratívno-technickú činnosť fondu a riadi činnosť kancelárie fondu,
- predkladá správnej rade na schválenie návrh rozpočtu fondu na príslušné rozpočtové obdobie a jeho zmeny počas príslušného rozpočtového obdobia na základe stanoviska dozornej rady,
- predkladá správnej rade na schválenie výročnú správu fondu a účtovnú závierku fondu overenú audítorm,

⁹ Zákon č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov

- e) Predkladá správnej rade návrh na vymenovanie a odvolanie členov odborných komisií,
- f) predkladá správnej rade na schválenie návrh štatútu fondu, organizačného poriadku fondu, rokovacieho poriadku odborných komisií, rokovacieho poriadku správnej rady a ďalších vnútorných predpisov fondu okrem rokovacieho poriadku dozornej rady,
- g) predkladá správnej rade návrhy na nakladanie s majetkom fondu podľa osobitného predpisu,
- h) predkladá správnej rade návrhy na odpísanie pohľadávok fondu alebo o trvalom upustení od vymáhania pohľadávok fondu,
- i) plní ďalšie úlohy, ktorými ho poverí správna rada,
- j) predkladá správnej rade návrh zmluvy podľa § 22.

(3) Predseda správnej rady zvoláva a vedie zasadnutia správnej rady.

(4) Predseda správnej rady má právo zúčastniť sa na zasadnutiach odborných komisií, bez práva hlasovať.

(5) Predsedu správnej rady vymenúva a odvoláva vláda na návrh ministra z navrhnutých členov správnej rady.

(6) Funkcia predsedu správnej rady je nezlučiteľná s funkciou

- a) prezidenta Slovenskej republiky,
- b) poslanca Národnej rady Slovenskej republiky,
- c) člena vlády Slovenskej republiky,
- d) štátneho tajomníka,
- e) generálneho tajomníka služobného úradu,
- f) predsedu iného ústredného orgánu štátnej správy a jeho zástupcu,
- g) predsedu a podpredsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky,
- h) predsedu samosprávneho kraja,
- i) primátora a starostu,
- j) prokurátora,
- k) sudcu,
- l) člena odbornej komisie fondu a dozornej rady fondu.

(7) Predseda správnej rady nesmie vykonávať funkciu v žiadnom orgáne politickej strany alebo v orgáne politického hnutia alebo vystupovať v jeho mene.

(8) Na pracovnoprávne vzťahy predsedu správnej rady sa vzťahuje osobitný predpis.¹⁰

(9) Ak nie je predseda správnej rady vymenovaný alebo ak sa výkon jeho funkcie skončil a ešte nie je vymenovaný nový predseda správnej rady, činnosti a úlohy predsedu správnej rady vykonáva do vymenovania osoba poverená ministrom.

(8) Predsedovi správnej rady patrí za výkon funkcie mesačná odmena vo výške trojnásobu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok.

¹⁰ Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

(9) Predseda správnej rady má právo na cestovné náhrady podľa osobitného predpisu.¹¹

§ 13 Predpoklady na výkon funkcie predsedu správnej rady

(1) Za predsedu správnej rady je možné vymenovať fyzickú osobu, ktorá

- a) je občanom Slovenskej republiky
- b) má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- c) je bezúhonná, za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin
- d) má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa,
- e) má najmenej trojročnú riadiacu prax v oblasti aktivít pre deti a mládež,
- f) nevykonáva funkciu podľa § 12 ods. 6 alebo činnosť podľa osobitného predpisu¹², alebo predloží čestné vyhlásenie, že túto funkciu alebo činnosť prestane vykonávať do 30 dní od vymenovania,
- g) spĺňa predpoklady ustanovené pre výkon práce vo verejnom záujme osobitným predpisom¹³.

(2) Funkčné obdobie predsedu správnej rady je päť rokov. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za predsedu správnej rady najviac v dvoch po sebe nasledujúcich funkčných obdobiach.

(3) Funkčné obdobie predsedu správnej rady sa začína dňom jeho vymenovania.

§ 14 Skončenie výkonu predsedu správnej rady

(1) Výkon funkcie predsedu správnej rady sa skončí

- a) uplynutím funkčného obdobia,
- b) vzdaním sa funkcie; výkon funkcie sa skončí dňom doručenia oznámenia o vzdaní sa funkcie Úradu vlády Slovenskej republiky, ak v oznámení nie je uvedený neskorší deň vzdania sa funkcie,
- c) odvolaním z funkcie,
- d) smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho.

(2) Vláda Slovenskej republiky predsedu správnej rady odvolá, ak

- a) bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin,
- b) Bol právoplatným rozhodnutím súdu pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená
- c) porušil ustanovenie tohto zákona alebo ustanovenia iných všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa nakladania s verejnými prostriedkami alebo s majetkom verejnoprávnej inštitúcie,
- d) vykonáva funkciu alebo činnosť, ktorá je podľa § 12 ods. 6 a 7 alebo osobitného predpisu¹⁴ nezlučiteľná s výkonom funkcie predsedu správnej rady, alebo napriek čestnému vyhláseniu podľa § 5 ods. 3 písm. e) takúto funkciu alebo činnosť vykonáva aj po uplynutí 30 dní od vymenovania.

¹¹ Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

¹² § 9 zákona č. 552/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹³ Zákon č. 552/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁴ Zákon č. 552/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- (3) Vláda Slovenskej republiky môže predsedu správnej rady odvolať na návrh ministra, ak
- nevykonáva svoju funkciu viac ako tri po sebe nasledujúce mesiace,
  - porušil povinnosti alebo obmedzenia zamestnanca pri výkone práce vo verejnom záujme podľa osobitného predpisu,
  - porušil ustanovenia iných zákonov súvisiacich s výkonom jeho funkcie¹⁵.

§ 15 Kancelária

- Kancelária vykonáva úlohy spojené s organizačným, personálnym, administratívnym a technickým zabezpečením činnosti fondu.
- Kancelária preskúmava úplnosť predkladaných žiadostí a žiadosti, ktoré spĺňajú podmienky podľa § 20, predkladá odborným komisiám na posudzovanie. Pri žiadostiach, ktoré nespĺňajú požiadavky podľa § 20, postupuje kancelária podľa § 20 ods. 9 a 10.

§ 16 Odborné komisie

- Na posudzovanie žiadostí fond zriaďuje odborné komisie.
- Odborné komisie posudzujú žiadosti a odporúčajú správnej rade projekty na podporu vrátane výšky finančných prostriedkov fondu, ktoré majú byť poskytnuté na konkrétny projekt.
- Pri určovaní výšky finančných prostriedkov podľa odseku 2 sú odborné komisie viazané objemom disponibilných finančných prostriedkov, ktoré pripadajú na príslušnú odbornú komisiu podľa § 22.
- Odborné komisie predkladajú správnej rade v oblasti svojho pôsobenia priority podpory na príslušný kalendárny rok a zameranie predkladaných projektov a spolupracujú pri príprave výziev na podávanie žiadostí.
- O zriadení odbornej komisie a jej tematickom zameraní rozhoduje správna rada.
- Odborné komisie majú troch členov. Predsedom odbornej komisie je vždy člen správnej rady.
- Predseda a členov odbornej komisie vymenúva predseda správnej rady po schválení správnu radou.
- Predseda odbornej komisie zvoláva a vedie rokovania príslušnej odbornej komisie.

§ 17 Členstvo v odbornej komisii

- Za člena odbornej komisie môže byť vymenovaná fyzická osoba, ktorá
  - má najmenej trojročnú odbornú prax v oblasti aktivít pre deti a mládež,
  - má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,

¹⁵ Napr. podľa § 116 a 117 Občianskeho zákonníka.

c) je bezúhonná; za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin.

(2) Člen odbornej komisie rady nesmie vykonávať funkciu v orgánoch politickej strany alebo politického hnutia alebo vystupovať v ich mene.

(3) Funkčné obdobie člena odbornej komisie je päť rokov. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za člena odbornej komisie aj opakovane. Funkčné obdobie člena odbornej komisie sa začína dňom, ktorý nasleduje po zániku mandátu člena odbornej komisie, na ktorého miesto bol vymenovaný, najskôr však dňom jeho vymenovania.

(4) Členstvo v odbornej komisii je nezastupiteľné.

(5) Člen odbornej komisii je v pracovnoprávnom vzťahu k fondu. Na pracovnoprávny vzťah člena odbornej komisie k fondu sa vzťahujú ustanovenia Zákonníka práce.

(6) Člen odbornej komisie má právo na cestovné náhrady podľa osobitného predpisu¹⁶.

(7) Funkcia člena odbornej komisie je nezlučiteľná s funkciou predsedu správnej rady a funkciou člena dozornej rady.

(8) Z posudzovania žiadosti je vylúčený člen odbornej komisie, ktorý je žiadateľom, štatutárnym orgánom žiadateľa alebo členom štatutárneho orgánu žiadateľa.

(9) Funkcia člena odbornej komisie rady sa skončí

- a) uplynutím funkčného obdobia,
- b) odvolaním z funkcie,
- c) vzdaním sa funkcie; členstvo zaniká dňom doručenia oznámenia o vzdaní sa funkcie predsedovi dozornej rady, ak v oznámení nie je uvedený neskorší deň vzdania sa funkcie,
- d) smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho.

(10) Člena odbornej komisie správna rada odvolá, ak člen odbornej komisie rady prestane spĺňať kritériá podľa odseku 1 alebo odseku 2 alebo poruší zákaz podľa odseku 3.

§ 18 Poskytovanie finančných prostriedkov

(1) Fond poskytuje finančné prostriedky podľa § 2 písm. a) na podporu projektov podľa §1 ods. 1.

(2) Fond poskytuje finančné prostriedky formou dotácií.

(3) Na poskytnutie finančných prostriedkov fondom nie je právny nárok.

(4) Fond nemôže poskytnúť finančné prostriedky na

- a) krytie straty z činnosti osôb,
- b) úhradu záväzkov z predchádzajúcich rozpočtových rokov,

¹⁶ Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov

- c) refundáciu výdavkov uhradených v predchádzajúcich kalendárnych rokoch,
- d) splácanie úverov, pôžičiek a úrokov z prijatých úverov a pôžičiek,
- e) podporu projektov, pokiaľ by ich poskytnutie bolo v rozpore s podmienkami pre poskytovanie verejnej podpory stanovenými právom Európskej únie alebo rozhodnutiami Európskej komisie vydanými na jej základe.

(5) Fond môže ako podmienku poskytnutia dotácie určiť povinnosť žiadateľa písomne preukázať, že má na financovanie projektu, na ktorý požaduje finančné prostriedky, zabezpečené spolufinancovanie z vlastných zdrojov alebo z iných zdrojov. Výšku spolufinancovania určí fond v rámci zásad poskytovania finančných prostriedkov a priorit podpory podľa § 6 ods. 3 na konkrétne obdobie.

(6) O poskytnutí finančných prostriedkov rozhodne správna rada do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti, ktorá je úplná, na základe odporúčania odbornej komisie. Správna rada rozhodne o

- a) poskytnutí finančných prostriedkov, ak poskytnutie finančných prostriedkov na konkrétnu žiadosť odborná komisia odporučila a ak je to v súlade s týmto zákonom a v súlade s pravidlami poskytovania štátnej pomoci podľa osobitného predpisu,
- b) neposkytnutí finančných prostriedkov, ak poskytnutie finančných prostriedkov na konkrétnu žiadosť odborná komisia neodporučila alebo ak to nie je v súlade s týmto zákonom alebo s pravidlami poskytovania štátnej pomoci podľa osobitného predpisu.

(7) Rozhodnutie správnej rady podľa odseku 6 fond zverejní na svojom webovom sídle; rozhodnutie podľa odseku 6 písm. b) obsahuje aj dôvod neposkytnutia finančných prostriedkov. Proti rozhodnutiu podľa odseku 6 nie je možné sa odvolať.

(8) Na základe rozhodnutia podľa odseku 6 písm. a) fond vypracuje a predloží žiadateľovi návrh zmluvy podľa § 22.

Dotácia

§ 19 Žiadateľ o dotáciu

(1) Žiadateľom môže byť fyzická osoba, ktorá dovŕšila vek 18 rokov, alebo právnická osoba, predmetom činnosti ktorej je realizácia aktivít v oblasti práce s deťmi a mládežou, výchovno-vzdelávacia činnosť pre deti a mládež, podpora aktivít detí a mládeže, podpora ich participácie na veciach verejných, výskum v oblasti detí a mládeže, zastupovanie mládežníckych organizácií a organizácii poskytujúcich služby mládeži a obhajoba záujmov mladých ľudí.

(2) Finančné prostriedky nemožno poskytnúť žiadateľovi,

- a) bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin proti majetku,
- b) voči ktorému je vedené konkurzné konanie, je v konkurze, v reštrukturalizácii alebo bol proti nemu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku,¹⁷
- c) ktorý je v likvidácii,¹⁸

¹⁷ Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁸ § 70 až 75a Obchodného zákonníka.

- d) proti ktorému je vedený výkon rozhodnutia,¹⁹
  - e) ktorý nemá vysporiadané finančné vzťahy voči štátnemu rozpočtu alebo voči rozpočtom obcí,
  - f) ktorý je majetkovo prepojený²⁰ alebo personálne prepojený²¹ s fyzickou osobou alebo právnickou osobou, ktorá nemá vysporiadané finančné vzťahy s fondom,
  - g) ktorý porušil v predchádzajúcich troch rokoch zákaz nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu,²²
  - h) ktorý má evidované daňové nedoplatky, nedoplatky na poistnom na povinné verejné zdravotné poistenie, nedoplatky na poistnom na sociálne poistenie a na povinných príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,
  - i) ktorý nepredložil vyúčtovanie finančných prostriedkov,
  - k) ktorý nevrátil fondu finančné prostriedky podľa § 22 ods. 10,
  - j) ktorý má právoplatne uložený trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie,
  - k) ktorý má právoplatne uložený trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie,
  - l) ktorý nie je zapísaný v registri partnerov verejného sektora,²³ ak ide o žiadateľa, ktorý má povinnosť zapisovať sa do registra partnerov verejného sektora.²⁴
- (3) Žiadateľ, ktorému bola poskytnutá dotácia, ju nesmie previesť na inú fyzickú osobu alebo právnickú osobu.
- (4) Žiadateľom nemôže byť
- a) člen rady, člen dozornej komisie ani im blízka osoba²⁵ a člen odbornej komisie ani jemu blízka osoba v tom programe, v ktorom je člen odbornej komisie hodnotiteľom,
  - b) právnická osoba, ktorej členom riadiacich, kontrolných alebo členom dozorných orgánov, štatutárnym orgánom alebo členom štatutárných orgánov je člen rady, člen dozornej komisie, zamestnanec fondu a člen odbornej komisie alebo jemu blízka osoba v programoch, v ktorých je člen odbornej komisie hodnotiteľom,
  - c) zamestnanec fondu,
  - d) rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva.

§ 20 Podávanie žiadostí o dotáciu

- (1) Finančné prostriedky možno poskytnúť na základe písomnej žiadosti. Formulár žiadosti zverejní fond na svojom webovom sídle. Žiadateľ v žiadosti uvedie, o akú formu poskytnutia finančných prostriedkov a v akej sume žiada.
- (2) Prílohou žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov vo forme dotácie alebo pôžičky je
- a) popis projektu,

¹⁹ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁰ § 3 písm. u) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení zákona č. 498/2009 Z. z.

²¹ § 3 písm. v) zákona č. 308/2000 Z. z. v znení zákona č. 498/2009 Z. z.

²² Zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²³ § 18 zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁴ § 18 zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁵ § 116 a 117 Občianskeho zákonníka.

- b) celkový rozpočet projektu vrátane kalkulácie nákladov,
  - c) doklad o právnej subjektivite žiadateľa, ak je žiadateľom právnická osoba, ktorá sa nezapisuje do verejného registra,
  - d) oznámenie obsahujúce údaje žiadateľa potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov;²⁶ ak ide o cudzinca, obdobné potvrdenie, ako je výpis z registra trestov, vydané príslušným orgánom štátu, ktorého je občanom, ktoré nesmie byť staršie ako tri mesiace,
  - e) čestné vyhlásenie žiadateľa, že voči nemu nie je vedené konkurzné konanie, že nie je v konkurze, v reštrukturalizácii, že proti nemu nebol zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku, že nie je v likvidácii a že proti nemu nie je vedený výkon rozhodnutia,
  - f) čestné vyhlásenie žiadateľa, že má vysporiadané vzťahy voči štátnemu rozpočtu a rozpočtom obcí,
  - g) čestné vyhlásenie žiadateľa o neporušení zákazu nelegálneho zamestnávania, ak je žiadateľom právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ,
  - h) čestné vyhlásenie žiadateľa, že nemá evidované daňové nedoplatky, nedoplatky na poistnom na povinné verejné zdravotné poistenie, nedoplatky na poistnom na sociálne poistenie a na povinných príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie, ak je žiadateľom právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ,
  - i) čestné vyhlásenie žiadateľa, že vždy riadne a včas predložil vyúčtovanie finančných prostriedkov, ak mal takúto povinnosť,
  - j) doklad o zriadení platobného účtu²⁷ žiadateľa v banke alebo pobočke zahraničnej banky,²⁸ na ktorý žiadateľ žiada poukázať finančné prostriedky,
  - k) potvrdenie o zaplatení administratívneho poplatku za spracovanie žiadosti podľa § 21,
  - l) iné doklady potrebné k posúdeniu žiadosti, ktoré fond špecifikuje pre dané časové obdobie vo výzve na podávanie žiadostí.
- (3) Prílohu podľa odseku 2 písm. c) je povinný predložiť žiadateľ k prvej žiadosti, ktorú podáva v kalendárnom roku, ako originál alebo ako osvedčenú kópiu nie staršiu ako tri mesiace ku dňu doručenia tejto žiadosti; inak fond na predloženú prílohu neprihliadne.
- (4) Ak sa prílohy podľa odseku 2 predkladajú v inom ako štátnom jazyku Slovenskej republiky, žiadateľ je povinný predložiť aj ich preklad do štátneho jazyka Slovenskej republiky; to neplatí, ak sú prílohy podľa odseku 2 vyhotovené v českom jazyku.²⁹
- (5) Žiadosti sa podávajú v termínoch určených fondom, ktoré fond špecifikuje pre dané časové obdobie vo výzve na podávanie žiadostí.
- (6) Ak sa na realizácii jedného projektu podieľa viacero osôb, žiadateľom na tento projekt môže byť iba jedna osoba, ktorá je na tento účel písomne splnomocnená ostatnými zúčastnenými osobami. Splnomocnenie musí byť úradne osvedčené.
- (8) Po doručení žiadosti fondu skontroluje kancelária, či žiadosť podal oprávnený žiadateľ podľa § 19 a či je podaná žiadosť správne vyplnená a obsahuje prílohy podľa odseku 2 alebo odseku 7. Súčasne kancelária preskúma úplnosť rozpočtu a súlad žiadosti so zásadami poskytovania finančných prostriedkov schválenými radou.

²⁶ § 10 ods. 4 písm. a) zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 91/2016 Z. z.

²⁷ § 2 ods. 9 zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁸ § 2 ods. 1, 5 a 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁹ § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

(9) Ak žiadosť nie je správne vyplnená, neobsahuje prílohy podľa odseku 2 alebo odseku 7 alebo má iné nedostatky, fond písomne vyzve žiadateľa na doplnenie alebo opravu žiadosti v lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní odo dňa doručenia výzvy.

(10) Žiadosť, ktorú podal neoprávnený žiadateľ alebo ktorá nebola vyplnená správne, neobsahovala prílohy podľa odseku 2 alebo odseku 7 alebo mala iné nedostatky a žiadateľ ju nedoplnil alebo neopravil ani v dodatočnej lehote podľa odseku 9, kancelária vyradí z rozhodovacieho procesu a túto skutočnosť bez zbytočného odkladu oznámi žiadateľovi. Rovnako postupuje kancelária aj vtedy, ak podľa predloženého rozpočtu projektu zistí, že žiadosť nie je v súlade so zásadami poskytovania finančných prostriedkov schválenými radou.

(11) Žiadosť, ktorá je úplná, predkladá kancelária príslušnej odbornej komisii na posúdenie. Odborná komisia žiadosť spolu s jej písomným hodnotením predkladá riaditeľovi na rozhodnutie.

§ 21 Administratívny poplatok za spracovanie žiadosti

(1) Za spracovanie žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov vo forme dotácie alebo pôžičky je žiadateľ povinný zaplatiť na účet fondu administratívny poplatok.

(2) Administratívny poplatok je 0,1 % z požadovaných finančných prostriedkov, najmenej však 20 eur a najviac 1 000 eur.

§ 22 Zmluva

(1) Fond poskytuje finančné prostriedky podľa § 18 ods. 3 na základe písomnej zmluvy uzavretej so žiadateľom.

(2) Zmluvou sa zaväzuje fond poskytnúť žiadateľovi finančné prostriedky na určený účel za podmienok ustanovených týmto zákonom a fondom a žiadateľ sa zaväzuje tieto finančné prostriedky použiť v súlade s určeným účelom a podmienkami a hodnoverne preukázať fondu ich použitie podľa zmluvy.

(3) Zmluva obsahuje:

- a) identifikačné údaje zmluvných strán,
- b) predmet zmluvy,
- c) účel poskytnutia finančných prostriedkov,
- d) obsah projektu a jeho názov,
- e) sumu poskytnutých finančných prostriedkov,
- f) podmienky poskytnutia a použitia finančných prostriedkov,
- g) výšku úroku z pôžičky, ak fond poskytne finančné prostriedky formou pôžičky,
- h) podmienky vyúčtovania poskytnutých finančných prostriedkov,
- i) sankcie za porušenie zmluvných podmienok,
- j) ostatné dohodnuté náležitosti súvisiace s poskytnutím finančných prostriedkov.

(4) Fond do 30 pracovných dní odo dňa doručenia všetkých náležitostí podľa odseku 3 písm. j) od žiadateľa potrebných pre vyhotovenie návrhu zmluvy podľa odseku 1 doručí žiadateľovi návrh zmluvy. Ak žiadateľ najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu zmluvy tento návrh neprijme, návrh zmluvy zaniká.

(5) Ak žiadateľ prijme návrh zmluvy s dodatkami, výhradami, obmedzeniami alebo inými zmenami, považuje sa takéto prijatie za nový návrh zmluvy. Riaditeľ predloží nový návrh zmluvy bez zbytočného odkladu spolu so svojím stanoviskom na rozhodnutie rade. Rada do 30 dní od predloženia nového návrhu zmluvy rozhodne o jeho prijatí alebo zamietnutí. Nový návrh zmluvy nesmie obsahovať dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny týkajúce sa zmluvných náležitostí podľa odseku 3 písm. c) a e).

(6) Na účely poskytnutia finančných prostriedkov je žiadateľ povinný pred podpisom zmluvy doručiť fondu potvrdenia nie staršie ako tri mesiace, a to

- a) potvrdenie príslušného súdu o tom, že žiadateľ nie je v konkurze ani v reštrukturalizácii a že proti žiadateľovi nie je vedené exekučné konanie,
- b) potvrdenie daňového úradu o tom, že voči žiadateľovi nie sú evidované daňové nedoplatky,
- c) potvrdenie Sociálnej poisťovne o tom, že žiadateľ nemá evidované nedoplatky na poistnom na sociálne poistenie a na povinných príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,
- d) potvrdenie zdravotnej poisťovne o tom, že žiadateľ nemá evidované nedoplatky na poistnom na povinné verejné zdravotné poistenie,
- e) potvrdenie príslušného inšpektorátu práce o tom, že žiadateľ neporušil zákaz nelegálneho zamestnávania, ak je žiadateľom právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ.

(7) Uzavretím zmluvy sa žiadateľ stáva prijímateľom finančných prostriedkov.

(8) Poskytnuté finančné prostriedky môže prijímateľ finančných prostriedkov použiť výlučne na účel uvedený v zmluve.

(9) Prijímateľ finančných prostriedkov je povinný priložiť k vyúčtovaniu poskytnutých finančných prostriedkov podľa zmluvy

- a) doklady potrebné pre vyúčtovanie poskytnutých finančných prostriedkov,
- b) správu o realizácii projektu podrobne popisujúcu všetky etapy realizácie projektu,
- c) informáciu o naplnení predpokladov, ktoré žiadateľ uviedol v žiadosti,
- d) vlastné zhodnotenie prínosu projektu po jeho realizácii.

(10) Prijímateľ je povinný vrátiť fondu finančné prostriedky, ktoré

- a) použil v rozpore s dohodnutým účelom podľa odseku 3 písm. c),
- b) nepoužil celkom alebo sčasti na financovanie projektu podľa odseku 3 písm. d).

(11) Prijímateľ je povinný vrátiť finančné prostriedky podľa odseku 10 v lehote určenej fondom.

(12) Prijímateľ je povinný zaplatiť fondu pokutu vo výške 1 % z poskytnutých finančných prostriedkov, najmenej však 30 eur, za nepredloženie vyúčtovania v lehote uvedenej v zmluve. Ak je prijímateľ v omeškaní s predložením vyúčtovania viac ako jeden mesiac, je povinný za každý ďalší ukončený mesiac omeškania nasledujúci po prvom mesiaci zaplatiť pokutu 100 eur.

(13) Ak prijímateľ nesplní povinnosť podľa odseku 11, je povinný zaplatiť fondu pokutu vo výške 0,05 % z neoprávnene použitých finančných prostriedkov alebo neoprávnene zadržaných finančných prostriedkov, a to za každý začatý deň omeškania až do ich vrátenia fondu.

(14) Peňažné prostriedky na platobnom účte prijímateľa dotácie v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, na ktorý boli prijímateľovi dotácie poskytnuté finančné prostriedky z fondu, nepodliehajú exekúcii ani výkonu rozhodnutia. Hnuteľný majetok prijímateľa dotácie obstaraný z finančných prostriedkov fondu nepodlieha exekúcii ani výkonu rozhodnutia.

(15) Ak fond so žiadateľom uzatvára súčasne viac zmlúv, žiadateľ môže potvrdenia uvedené v odseku 6 predložiť len raz.

(16) Fond je oprávnený vykonať u prijímateľa kontrolu použitia poskytnutých finančných prostriedkov a dodržiavania účelu a podmienok uvedených v zmluve.

§ 23 Financovanie a hospodárenie fondu

(1) Prijmy fondu tvoria

- a) príspevok zo štátneho rozpočtu podľa § 24,
- b) splátky istiny pôžičiek poskytnutých z fondu,
- c) úroky z pôžičiek poskytnutých z prostriedkov fondu,
- d) úroky z vkladov v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,
- e) sankcie podľa tohto zákona a zmluvné sankcie,

- f) administratívne poplatky vyberané podľa § 21,
g) finančné dary, dobrovoľné príspevky,
h) finančné prostriedky Európskej únie, finančné prostriedky Európskeho hospodárskeho priestoru, finančné prostriedky Nórskeho finančného mechanizmu a finančné prostriedky Švajčiarskeho finančného mechanizmu,
i) vratky nepoužitých finančných prostriedkov alebo neoprávnene použitých finančných prostriedkov poskytnutých fondom podľa tohto zákona,
j) iné príjmy.
- (2) Finančné prostriedky podľa odseku 1 písm. a) sa ich pripísaním na účet fondu považujú na účely podľa osobitného predpisu³⁰ za vyčerpané na určený účel.
- (3) Finančné prostriedky fondu sa vedú na samostatnom účte v Štátnej pokladnici.³¹
- (4) Finančné prostriedky môže fond používať len na účely podľa tohto zákona. Fond je povinný pri používaní finančných prostriedkov zachovávať hospodárnosť a efektívnosť ich použitia. Finančné prostriedky ani ďalší majetok fondu sa nesmú použiť v prospech politickej strany alebo politického hnutia ani v prospech kandidáta na volenú politickú funkciu.
- (5) Fond zostavuje rozpočet príjmov a výdavkov najmenej na tri rozpočtové roky. Príslušný kalendárny rok je rozpočtovým rokom fondu. Ak v príslušnom rozpočtovom roku fond nepoužije všetky finančné prostriedky, môže nevyčerpaný zostatok finančných prostriedkov použiť v nasledujúcich rozpočtových rokoch.
- (6) Fond je povinný použiť na podpornú činnosť podľa tohto zákona najmenej 96,5 % sumy príjmov
- a) podľa odseku 1 písm. a), c), e) a g),
b) podľa odseku 1 písm. h) a j), ak odsek 7 písm. c) neustanovuje inak.
- (7) Fond je oprávnený použiť na vlastnú prevádzku
- a) najviac 3,5 % z celkovej sumy príjmov
1. podľa odseku 1 písm. a), c), e) a g),
2. podľa odseku 1 písm. h) a j), ak písmeno c) neustanovuje inak,
b) príjmy podľa odseku 1 písm. d), f) a i),
c) príjmy podľa odseku 1 písm. h) a j), ak sú účelovo viazané na inú ako podpornú činnosť.
- (8) Fond je povinný použiť celú sumu svojich príjmov podľa odseku 1 písm. b) na podpornú činnosť podľa tohto zákona.
- (9) Fond vedie účtovníctvo podľa osobitného predpisu.³² Účtovná závierka a výročná správa musia byť overené audítormi³³ a po schválení radou musia byť zverejnené najneskôr do konca štvrtého mesiaca nasledujúceho účtovného roka. Účtovnú závierku, výročnú správu a správu audítora ukladá fond do verejnej časti registra účtovných závierok³⁴ najneskôr do konca štvrtého mesiaca nasledujúceho po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa účtovná závierka zostavuje.
- (10) Výročná správa obsahuje
- a) prehľad a vyhodnotenie plnenia činností fondu ustanovených týmto zákonom, najmä činností podľa § 2 písm. a) až d), m) a n),
b) prehľad poskytnutých finančných prostriedkov žiadateľom,

³⁰ § 19 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³¹ § 2a ods. 1 písm. m) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³² Zákon č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³³ Zákon č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 91/2016 Z. z.

³⁴ § 23 zákona č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- c) zhodnotenie základných údajov obsiahnutých v účtovnej závierke,
- d) stanovisko dozornej komisie k účtovnej závierke a k výsledku hospodárenia fondu,
- e) ďalšie údaje určené radou.

(11) Na nakladanie s majetkom fondu sa vzťahuje osobitný predpis.³⁵

(12) Kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami fondu vykonávajú príslušné orgány podľa osobitných predpisov.³⁶ Odvod, penále a pokutu za porušenie finančnej disciplíny pri nakladaní s finančnými prostriedkami fondu ukladá a vymáha Úrad vládneho auditu.³⁷

§ 24 Príspevok do fondu

(1) Ministerstvo poskytuje zo štátneho rozpočtu v rámci schválených limitov na príslušné rozpočtové obdobie podľa zákona o štátnom rozpočte príspevok do fondu minimálne vo výške 7 000 000 eur.

(2) Ministerstvo je oprávnené si vyhradiť, že najviac 20 % z príspevku do fondu podľa odseku 1 bude prednostne použitých na podporu priorit určených ministerstvom.

(3) Ministerstvo odvedie príspevok do fondu podľa odseku 1 každoročne najneskôr do 31. januára bezhotovostne na účet fondu.

§ 26 Spracúvanie osobných údajov

(1) Na účely vedenia evidencie žiadostí, žiadateľov a prijímateľov finančných prostriedkov je fond oprávnený získavať a spracúvať osobné údaje fyzickej osoby, ktorá je žiadateľom alebo prijímateľom finančných prostriedkov, v rozsahu meno, priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu a číslo platobného účtu.

(2) Fond je oprávnený zverejňovať osobné údaje fyzickej osoby, ktorá je žiadateľom alebo prijímateľom finančných prostriedkov, z evidencie podľa odseku 1 v rozsahu meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

(3) Osobné údaje, ktoré fond získa podľa tohto zákona, podliehajú ochrane podľa osobitného predpisu;³⁸ fond ich môže spracúvať len na účely podľa tohto zákona.

§ 27 Spoločné ustanovenia

(1) Na konanie podľa tohto zákona sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní,³⁹ ak odsek 2 neustanovuje inak.

(2) Na doručovanie písomností podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia všeobecného predpisu o správnom konaní.⁴⁰

(3) Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov. Na účel preukázania bezúhonnosti poskytne fyzická osoba údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov.⁴¹ Údaje podľa druhej

³⁵ Zákon č. 176/2004 Z. z. o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 259/1993 Z. z. o Slovenskej lesníckej komore v znení zákona č. 464/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁶ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

³⁷ § 4 zákona č. 357/2015 Z. z.

³⁸ Zákon č. [18/2018 Z. z.](#) o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

³⁹ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

⁴⁰ § 24 a 25 zákona č. 71/1967 Zb. v znení zákona č. 527/2003 Z. z.

⁴¹ § 10 ods. 4 písm. a) zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 91/2016 Z. z.

vety fond bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na vydanie výpisu z registra trestov.

(4) Na riešenie sporov s prijímateľom finančných prostriedkov poskytnutých fondom môže fond využiť postupy podľa osobitného predpisu.⁴²

§ 28 Prechodné ustanovenia

(1) Prvé žiadosti podľa § 20 sa predkladajú fondu od 29. februára 2020.

(2) Príspevky zo štátneho rozpočtu do fondu budú zaplatené prvýkrát v roku 2020.

(3) V roku 2019 poskytne ministerstvo kultúry fondu mimoriadny príspevok určený na zabezpečenie prevádzky fondu v roku 2019.

(4) Minister do 31. októbra 2019 vymenuje členov rady. Do 15. novembra 2019 zvolá minister prvé zasadnutie rady a súčasne určí člena rady, ktorý bude prvé zasadnutie rady viesť až do zvolenia predsedu rady.

(5) Členovia rady si na svojom prvom zasadnutí zvolia predsedu a žrebom určia troch členov rady, ktorých funkčné obdobie je dva roky, troch členov rady, ktorých funkčné obdobie je štyri roky, a troch členov rady, ktorých funkčné obdobie je šesť rokov.

(6) Rada do 31. januára 2020 schváli štatút fondu.

(7) Minister do 31. decembra 2019 vymenuje členov dozornej rady.

(8) V roku 2020 ministerstvo poskytuje zo štátneho rozpočtu v rámci schválených limitov na príslušné rozpočtové obdobie podľa zákona o štátnom rozpočte príspevok do fondu minimálne vo výške 5 000 000 eur.

Čl. II

Zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 sa vypúšťajú slová „akreditáciu vzdelávacích zariadení v oblasti práce s mládežou” a na konci sa pripája veta „Za mládež sa považujú mladí ľudia vo veku do 30 rokov.”

2. § 2, § 2a a § 3 sa vypúšťajú.

3. § 4 vrátane úvodnej vety znie: „§4

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) najmä

- a) realizuje výskum potrieb a záujmov mladých ľudí pokiaľ ide o trávenie voľného času, neformálne a informálne vzdelávanie a ďalšie oblasti na národnej úrovni;
- b) koordinuje tvorbu strategických dokumentov na základe výskumov potrieb mladých ľudí s prihliadnutím na medzisektorové ukotvenie témy;
- c) vykonáva metodickú podporu práce s mládežou pre orgány verejnej správy;
- d) podporuje činnosť právnických osôb a fyzických osôb v oblasti práce s mládežou;
- e) podporuje organizovanie významných podujatí mládeže na území Slovenskej republiky;
- f) koordinuje činnosti ústredných orgánov štátnej správy a miestnych orgánov štátnej správy;
- g) kontroluje účelnosť a efektívnosť použitia finančných prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu na prácu s mládežou.“

⁴² Zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

4. § 5 vrátane úvodnej vety znie:

„§5

Vyšší územný celok najmä

- a) podporuje aktivity pre mládež;
- b) zriaďuje poskytovateľov služieb pre mládež;
- c) koordinuje v spolupráci a po dohode s obcami podporu aktivít pre mládež;
- d) zabezpečuje mapovanie a analýzu potrieb mládeže potrebných pre nastavenie politik formálneho a neformálneho vzdelávania vo VÚC;
- e) poskytuje priestory pre aktivity mladých ľudí z majetku VÚC;
- f) kontroluje účelnosť využívania finančných prostriedkov poskytnutých zo svojho rozpočtu na prácu s mládežou.“.

5. § 6 vrátane úvodnej vety znie:

„§6

Obec najmä

- a) podporuje aktivity pre mládež;
- b) poskytuje priestory pre stretávanie sa mladých ľudí z obecného majetku;
- c) v spolupráci s organizáciami mladých, iniciatívami mladých a inými osobami aktívnymi v činnostiach pre mládež koordinuje aktivity v obci týkajúce sa mladých ľudí – športové, voľnočasové, kultúrne, vzdelávanie a ďalšie;
- d) zriaďuje poskytovateľov služieb v oblasti práce s mládežou alebo spoločných poskytovateľov viacerými obcami;
- e) uzatvára partnerské dohody medzi obcami a mládežníckymi organizáciami o koordinácii práce s mládežou na miestnej úrovni.“.

6. § 10, § 11, § 12 a § 13 sa vypúšťajú.

7. V § 16 ods. 1 sa číslo „80“ nahrádza číslom „90“.

8. V § 16 ods. 2 sa číslo „20“ nahrádza číslom „10“.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2019 okrem čl. I §24 ods. 1, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2021.